

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrорvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De Dominicis post Epiphaniam vsque ad Septuagesimam. IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40214

est Apparitio Christi, ex Ordine Romano, continet miracula, Stella Magorum, Baptismi Christi, aquæ in vinum mutatae, & quinque millium sa-
tiatorum, ibid. meminit Sanctus Cle-
mens lib. 5. Const. cap. 13. Post Eu-
angelium publicatur Pascha, ex Concilio
Aurelianen. IV. can. 1. ut proximè
determinetur Dominica Septuagesi-
ma, quæ est prima dies ex mobili-
bus. Epiphania Magorum anno primo
Christi contigit Feria sexta; & Offi-
cium Missæ habetur in Antiphon. &
Sacram. Gregoriano.

16 Dominica infra Octauam cum
Introitu, In excelso throno, meminit
Amalar. lib. 4. c. 33. quæ si contingat,
ut in Rubricis Breuiarij, in Sabbato
præcedenti celebrari, duas tantum in

Missæ Orationes admittit, more Do-
minicarum infra Octauas. quod idem
fit in Dominica infra Octauam Nati-
uitatis, in qua fiunt tantum com-
memorations de Octauis. Officium
Missæ habetur in Antiphonario & Sa-
cramentario S. Gregorij; sed Oratio est
Ambrosiana, ex Pamelio.

17 In Octaua celebrari Baptismum
Christi in Missa, docuit Amalar.
cap. 34. Orationes habentur in Sa-
cramentario Gregoriano. Baptizatus
autem fuit Feria sexta, ex Ciaconio in
Vita Christi.

18 De Festis Duplicibus, & alijs,
quid agendum sit infra Octauam Epi-
phaniae, pendet à Rubrica Breuiarij,
vbi nos etiam causam reddemus de-
sumptam ex Officio, non ex Missa.

De Dominicis post Epiphaniam usque ad Septuagesimam. IV.

1 In Rubricis Breuiarij proprius
locus est querendi, Cur sex tan-
tum Dominicæ intercurrant ab Epi-
phania usque ad Septuagesimam. Mis-
sa enim sequitur Officium; & ideo de
Missa tantum, quæ hoc loco notatu-
digna sunt, indicemus.

2 Post Epiphaniam variatur In-
troitus cum suis accessorijs, Graduali,
Offertorio, Communione, in primis
tantum tribus Dominicis; & hoc tri-
plex Officium (ita loquuntur antiqui)
Dominicalis Missæ significat tres an-
nos prædicationis Christi, Gemma
lib. 3. cap. 110. ut recte post Octauam
Epiphaniae, in qua Baptismus Christi
celebratus fuit, repræsententur. Offi-
cium Missæ harum trium Dominicarum
habetur in Antiphonario & Sa-
cramentario Gregoriano.

3 Hinc est, quod secundæ Domini-

cæ Missa dicitur semper ante Septua-
gesimam, saltem in Sabbato, vel alio
die præcedenti, ut congruo tempore
legatur Euangelium de aqua in vinum
mutata, quod est initium miraculo-
rum Christi; sicut in tertia quoque
Dominica legitur Euangelium de le-
proso, qui, ex S. Hieron. fuit primò
curatus a Christo. Durand. lib. 6.
cap. 19. notat in Oratione Domini-
cæ 2. fieri mentionem de pace, &
pacem tuam nostris concede temporibus,
quia in eadem Dominica S. Gregorius
conciliauit pacem in Urbe, & Or-
be. est tamen Oratio Ambrosiana,
ex Pamelio, translata in huic locum à
S. Gregorio.

4 In ultimis vero tribus Domini-
cæ 4. 5. & 6. post Epiphaniam, Introi-
tus, & accessoria sunt eadem, quæ ha-
bentur in tertia Dominica, ut in Anti-
phonario.

phonario Gregoriano : & ratio est, quia sacerdos transferuntur post Pentecosten, quo loco mutuo sumunt Introitum, & accessoria, scilicet Graduale, Offertorium, & Communionem, à Dominica 23. post Pentecosten, ut cum ea eiusdem ferè rationis tunc esse videantur. quia ergo sunt Dominicæ vagæ, non habent ideo certum

Introitum, nec proprium Officium, exceptis Orationibus, Epistolis, & Euangelijs. Orationes autem Dominicæ tertiae & quartæ sunt Ambrosianæ, ex Pamelio.

5 Dominica sexta post Epiphaniam desiderata fuit usque ad Pium V. sed Oratio tamen habetur in Sacramentario Gregoriano.

De Dominicis à Septuagesima usque ad Feriam IV. Cinerum. V.

1 **Q**uadragesimæ ritus antiquior est quam præcedentium Dominicatum: nam ab Apostolis tradita est, ex Ignatio Epist. 8. & à S. Petro Romæ instituta fuit, ex Radulpho Props. 16. & ideo à Quadragesima ordinatur in hoc titulo, à qua reliquæ Dominicæ pendent.

2 Quinquagesima tribuitur Telephoro ab eodem Radul. ibid. Dist. 4. cap. Statuimus, cui etiam Quadragesimam tribuit Ruper. lib. 4. cap. 9. fortè ille Decreto firmavit, ut ait Baronius anno 136. & 154. Sexagesima & Septuagesima erant in usu tempore Gelasij I. ex Azor. lib. 10. cap. 16.

3 Quadragesima semper contigua Paschati fuit, non Epiphaniæ, quo die baptizatus Christus fecerit in desertum, ad ieunium quadraginta dierum: vnde Tertull. adu. Psychicos cap. 13. nominat ieunium Paschatis, quod nos Quadragesimal, ut notat Baron. anno 57. num. 194. Trés autem causas affert Honor. in Gemma lib. 3. cap. 45. ut proxima passione Christi compatiatur eidem; ut item verno tempore libido faciliter concitata reprimatur; & ut, sicuti Hebrei statim ac post quadraginta annos in terram promissionis intrauerunt, & de captiuitate Babylo-

nis reuerse sunt, celebauerunt Pascha; ita & nos, peracto labore Quadragesimali, cum Christo Pascha celebremus. Addit quartam Durand. lib. 6. cap. 28. ut cum lactucis agrestibus ieunij Quadragesimalis comedamus Agnum Paschalem, id est Eucharistiam in Paschate. Quinta fuit S. Iudorii lib. 2. cap. 36. ad significandum, vitam nostram laboriolam egere Christi passione pro tolerantia exemplo, & ope; ideo coniunctim utrumque celebrandum est.

4 A numero dierum, vel à numero hebdomadatum sumitur apud Autores sacrorum Rituum ratio harum Dominicarum. A numero dierum Ordo Roman. Septuagesimā definit, quasi cursum septuaginta dierum usque ad Sabbatum in Albis, cuius Missa incipit, Eduxit Dominus populum; ut recolamus, inquit Alcuin. septuaginta annos capiutaris Babylonicae, & nostra, quæ in septennio huius vitæ transgitur, & finitur in Sabbato, id est requie. vnde infra Octauam Paschæ unum Alleluia cum Graduali usque ad prædictum Sabbatum (Graduale namque diximus lamentum significare) adhuc cantatur ante Euangelium, Gemma lib. 3. cap. 38.

Gg . 5 Sexta-